

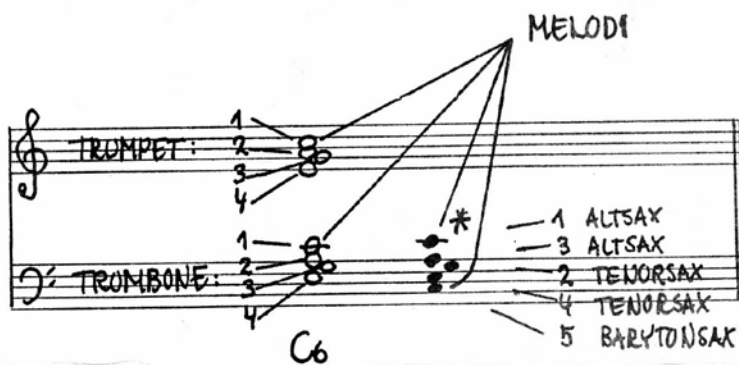
TRADITIONELL STORBANDSARRANGERING (PERIOD 2)

Period 2 hänvisar till periodindelning av jazzens historia, Sten Ingelfs "Jazz&PopHarmonik" www.stingmusik.se.

J traditionell storbandsarrangering, där ackorden huvudsakligen består av fyr- och femklanger, används ingen "hög" öftastämmighet, utan snarare en fyr- eller femstämmighet dubblerad i oktaver.

Här följer några olika tekniker:

1 SAMMANTRÄNGT LÄGE, BASERAD PÅ FYRSTÄMMIG SEKTIONSTEKNIK DUBBLERAD I OKTAVER d.v.s. trombonsektionen – med eller utan saxar – dubblar trumpetsektionen oktava basso*. Tekniken lämpar sig framförallt i lätta, "svängiga" och rörliga parallellföringsavsnitt.

Lyssna på tutti-partiet i Sammy Nestico's "Basie straight ahead", där blockackord används..

Klicka på PLAY (nästa sida) för att lyssna på exemplet!

* Saxarna kan också dubblar trumpeterna i primer (unis).

Materialet behandlar grundläggande principer för stämfördelning i ett tutti.

Under tillfällen av samarbeten med den legendariske storbandsarrangören Thad Jones hade Sten Ingelf tillfälle att visa och diskutera detta material. Thad Jones uttryckte stor uppskattning av framställningen.

5 SAXAR

4 TRUMPETER

4 TROMBONER

A^b6 A^bm6 Gm7

Klicka på PLAY för att lyssna på exemplet!

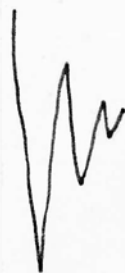
GRUNDTONSFÖRSTÄRKNING

4

E^b D⁹ Fm7 B^b9

7

E^b6 Fm7 Gm7 E^b6

Det går också bra att använda A och B-formerna - utan grundton - i oktavfördubbling.

A- och B-formerna, se Sten Ingelfs "Jazz&PopHarmonik" www.stingmusik.se sidan 73.

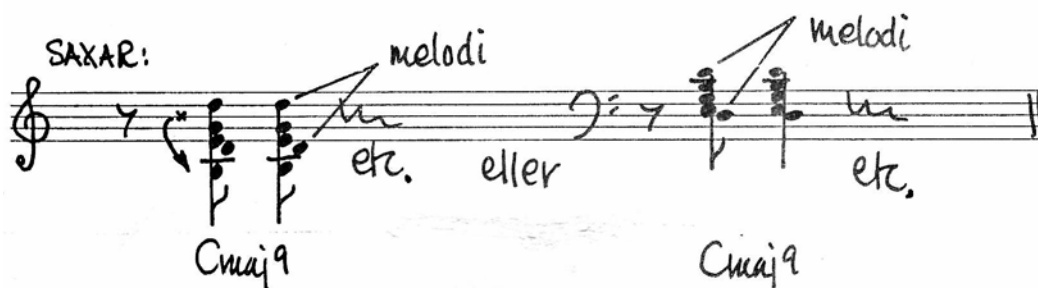
TRUMPETER

TROMBONER

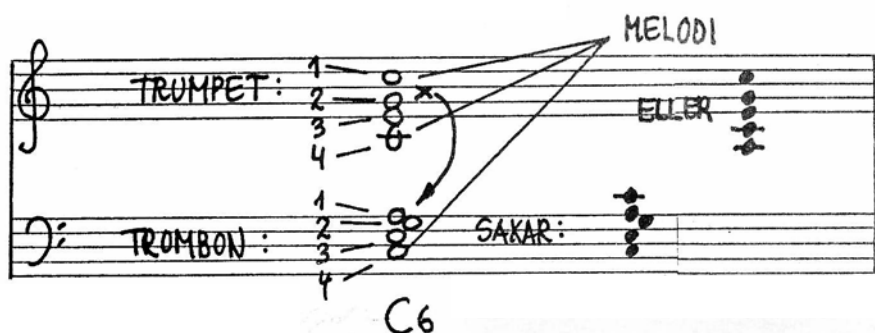
Cmaj9 C⁶ Dm9 G13⁻⁹ Cmaj9

* Avvikning från oktavfördubblingen i alla stämmor kan förekomma för att förbättra helhetsklängen!

Saxarna kan aningen dubblera trumpeterna i spritt eller sammanträngt läge med melodifördubbling i oktav. Eller dubblera trombonerna i sammanträngt läge med melodifördubbling i oktav, beroende på vilket läge som passar saxarnas omfång bäst och/eller om du vill uppnå en ljusare eller mörkare klang.

J SPRITT LÄGE, BASERAD PÅ FYRSTÄMMIG SEKTIONSTEKNIK DUBBLERAD I OKTAVER dvs. att "flytta ner" andra (eller tredje) stämman en oktav, som då kommer att spelas av första trombonen, medan fjärde trumpeterna spelar melodistämman oktava basso. Fjärde trombonen dubblar melodin yfterligare en oktav lägre!

Tekniken är bara en variation av den teknik som beskrivits i den föregående punkten och används på samma sätt.

Se takt 7 i "Basie straight ahead" (E^b6 - Fm7 - Gm7).

3 SPRITT LÄGE, BASERAD PÅ FYR- ELLER FEMSTÄMMIG SEKTIONS-TEKNIK MED GRUNDTONS FÖRSTÄRK-

NING. Det innebär att man låter trombonsektionen bilda en harmoniskt komplett klingande enhet, där första trombonen spelar en "egen melodi" utan att ligga på för stort avstånd från fjärde trumpeterna - och fjärde trombonen spelar ackordets grundton. Se "FYRA STÄMMOR PLUS KOMP". Trumpetsektionen spelar antingen fyra olika ackordtoner i sammanträngt läge eller tre olika ackordtoner plus melodistämman i oktav, med i första hand utsluten grundton.

Sidan 62, Sten Ingelfs
"Jazz&RockArrangering"
"www.stingmusik.se".

"MODERNARE" STORBANDSARRANGERING [PERIOD3]

I modernare storbandsarrangering används ofta ackord som innehåller 5-8 olika toner, som kan bilda en "riktig" sex-, sju- eller åttastämmighet. Då kommer trumpetsektionen plus trombonsektionen tillsammans bilda en enhet, som är harmoniskt komplett, medan saxarna bildar en annan. Trots det bör trombonsektionen och trumpetsektionen klinga "bra" var för sig utan att vara harmoniskt kompletta.

TROMBONSEKTIONEN I ETT TUTTI

Trombonsektionen brukar avdelas att spela ackordets GRUNDFUNKTION, som sedan byggs på av trumpetsektionen och tillsammans bildar den totala brassklängen.

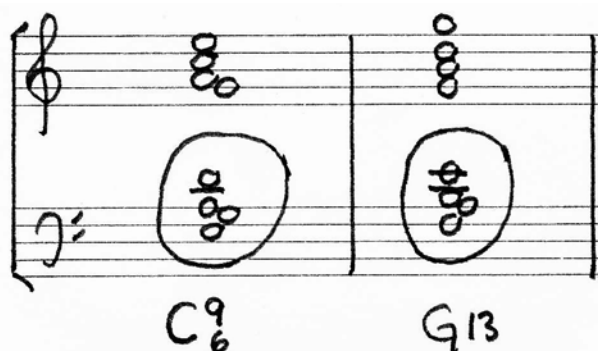
Till grundfunktionen används:

A och B formerna, tex.

A- och B-formerna, se Sten Ingelfs "Jazz&PopHarmonik" www.stingmusik.se sidan 73.

TRUMPETER:

TROMBONER:

.... men även mera reducerade former av ackordet
som :

Dm7 av Dm11 G7 av G9 Cmaj7 av Cmaj9¹¹

Trp

Trb

Dm7 G7 Cmaj7

Här följer några olika förslag på hur trombonsektionen* i ett brasskutti kan läggas. I de följande exemplen har trumpetsektionen utelämnats!

GRUNDFUNKTIONER I SAMMANTRÄNGT LÄGE:

Tex:

Cmaj9 C9 Cmaj9 Dm9 Dm11 G13 G9

G13-9 G7-9 G7+9 G11 etc

* Om det bara finns tre tromboner, får en mindre viktig ton utelämnas tex. kvinten.

GRUNDFUNKTIONER I SPRITT LÄGE:

Cmaj9 C9 Dm9 Dm7^{add4} G9 G13⁻⁹ G7 etc.

Se Nelsons "Miss fine":

Klicka på PLAY på sidan 10 för att lyssna på exemplet!

Trpts
Trbns

SAXA

99 100 101

B^b7 G7 C7

Sidan 62, Sten Ingelfs
"Jazz&RockArrangering"
"www.stingmusik.se".

GRUNDFUNKTIONER MED GRUNDTONS-
FÖRSTÄRKNING*. Någon ton får då
utelämnas i A- och B-formerna
tex. kvintan eller någon annan mindre
viktig ackordton.

Tex.

Cmaj7 Cmaj9 C9 Dm7 Dm9 Dm7^{add4} G9 G13 G7⁺⁵

Se Nelsons "Miss fine":

Trpts

Trbns

B^bMA7⁹ B^b6 Cm7

97 98

* Om det bara finns tre tromboner, kan barytonsaxen spela grundtonerna!

GRUNDFUNKTIONER MED KUINTFÖR- STÄRKNING AV GRUNDTONEN.

Tex.

Se Nelsons "Miss Fine":

Klicka på PLAY på *sidan 10* för att lyssna på exemplet!

93

Trpts

Trbns

TRUMPETSEKTIONEN I ETT TUTTI

Trumpetsektionen spelar någon/några ackordtoner som inte finns i grundfunktionen plus några grundfunktionstoner fördubblade i oktav. Intervalllet mellan första trumpet och fjärde trumpet överstiger sällan oktav (nona). Fjärde trumpet kan, liksom i traditionell storbandsarrangering, förstärka meloditonen i oktav, både i enskilda ackord och i längre partier.

Här följer några tips på hur du kan lägga brass-ackord:

FLERA TILLAGDA ELLER DUBBLERADE TONER TILL GRUNDFUNKTIONEN. Fyll-da noter är dubblade toner !

TRUMPETER

TROMBONER

GR

C⁹ — Dm⁹ Dm⁷ add 4 G¹³ —

TRUMPETER

TROMBONER

Siutoniga ackord !

G¹³ G¹³-⁹ G¹³+⁹ G¹³+⁹-⁵

Vilka av trumpetsektionens toner finns, respektive finns inte, representerade i trombonesektionen i följande exempel hämtade från Nelsons "Miss Fine":

Trpts

Trbns

SAXAR

Klicka på PLAY på sidan 10 för att lyssna på exemplet!

Trpts

Trbns

G⁷ Cmi⁷ F⁹ B^b

"ÖVERLAGRADE TREKLINGER - som också är "tillagda eller dubblerade toner till grundfunktionen" - men representerar ett speciellt sätt att lägga ackord, med en moll- eller dur-treklang högst upp i ackordet. Se "JAZZ OCH POPHARMONIK", sidan 101. Den överlagrade treklängen tål en kraftig fördubbling och är ofta en del av grundfunktionen!

6 Treklängstoner

TRUMPETER

E^b

8

TROMBONER

GR

E^b₇

A

Dm

C

G

GR

G₇

A₇

Dm₇

C₇

G₇

Vilka ackord i följande exempel - hämtade från Nelsons "Miss
fine" - har en "överlagrad" moll eller dur-treklang och hur
många treklangstoner används i varje ackord? Lyssna!

93

Tripts

Dm9 G7 Cm11 C#7/F H9+ Bb6

Trbns

Klicka på PLAY för att lyssna på exemplet!

Handwritten musical score for Tpts and Trbns. The score is divided into two systems. The first system is labeled "SAXAR" and the second system is labeled "SAXAR". The first system includes a key signature change to B-flat major (one flat) and a time signature change to 4/4. The second system includes a key signature change to C major (no sharps or flats) and a time signature change to 4/4. The score is written for Tpts (Trumpets) and Trbns (Trombones). The first system includes a key signature change to B-flat major (one flat) and a time signature change to 4/4. The second system includes a key signature change to C major (no sharps or flats) and a time signature change to 4/4. The score is written for Tpts (Trumpets) and Trbns (Trombones). The first system includes a key signature change to B-flat major (one flat) and a time signature change to 4/4. The second system includes a key signature change to C major (no sharps or flats) and a time signature change to 4/4. The score is written for Tpts (Trumpets) and Trbns (Trombones).

KVARTSTAPLADE ACKÖRD kan också användas, men oftast måste någon eller några toner fördubblas i oktav och på så sätt bryta kvartstaplingen. Att utnyttja kvartstaplingen som skelett, garanterar dock en spridning som klingar bra!

TRUMPETER

TROMBÖNER

C⁹ Cmaj⁹ Dm7^{add4} G¹³

Som du ser används ibland något tersintervall i kvartstaplingen! Markera vilka toner - i följande "Miss fine-ackord" - som ingår i det kvartstaplade ackordskelettet:

takt 4 24 97

B^b₉ B^b₉ Cm7 add4

Tonerna i ackorden kan också ligga tätt, glest och ackorden kan ligga högt, lågt, i mellauregister etc. beroende på vilken effekt du önskar.

TÄTA ACKÖRD: HÖGT

LÅGT MELLAN

GLESA ACKÖRD:

TRPT

TRBN

G¹³ ————— C₇ Dm7 G¹³ ⁺⁵/₋₅

Även CLUSTER, dvs. mycket tätta klanger byggda på små och stora sekunder (även kromatiskt), kan användas för att ge en speciell effekt i korta accentuerade ackord eller, som i exemplet nedan, i ett uthållet ackord. Trumpeterna är sordinerade annars skulle dessa dominera klangen!

Ur Don Sebesky's "Soft cell":

Flöjt
Trumpeter
Tenorsax
Trumpet
Klarinett
Trumpet
Altsax
Barytonsax
Tromboner

$A^b \text{maj}^7 / G$

SAXSEKTIONEN I ETT TUTTI

Saxarna ska, precis som tidigare sagts, spegla ackordet som helhet och bilda en klanglig enhet som i sig ska låta "bra". Oftast dubbleras då toner som redan finns i brasset i primer.*

GRUNDTONSFÖRST. AV: BASTROMBON BASTROMBON + BARS. BARA BARS.

BRASS
SAXAR
GR
 A / G^7
GR
 A^b / C^7
GR
 G^9_b

* En sax har inte förmåga att själv bära upp en viktig ackord-ton tillsammans med brasset i forte eller starkare nyanser!

ibland kan toner som redan finns representerade i brasset, men i en annan oktav, förekomma i saxarna tex. av stämföringskäl eller för att förbättra saxarnas klangliga enhet. Men tekniken kan också utnyttjas för att få en tät och spänningsfylld helhetsklang. Lyss-

na på Bob Brookmeyers "Samba Gon' Getchu" där fa primfördubblingar används - takt 2 och 3 endast tredje och fjärde sax. Observera att saxsektionen ändå bildar en harmoniskt komplett enhet, här med melodin i första saxen!

Klicka på PLAY för att lyssna på exemplet!

